

AGENDA

Møte i Sørlandsrådet

Dato/tid: 09.06.17 kl. 10.00 – 14.00
Møtested: Grimstad, Campus UiA, møterom Uglandsstuen
Møteleder: Terje Damman

Innkalte

Medlemmer:

Vest-Agder fylkeskommune: Fylkesordfører Terje Damman og opposisjonsleder Randi Øverland
 Aust-Agder fylkeskommune: Fylkesvaraordfører Jon-Olav Strand og opposisjonsleder Torunn Ostad
 Kristiansand kommune: Ordfører Harald Furre
 Arendal kommune: Ordfører Robert Cornels Nordli
 Østre Agder regionråd: Leder Per Kristian Lunden
 Setesdal regionråd: Leder Jon Rolf Næss,
 Knutepunkt Sørlandet regionråd: Leder Gro Anita Mykjåland
 Lindesnes regionråd: Leder Helge Sandåker
 Lister regionråd: Leder Arnt Abrahamsen
Observatører: Tine Sundtoft, Arild Eielsen, Tor Sommerseth, Harald Danielsen, Jan Inge Tungesvik.

Sak/ kl.sl.	TEMA	Ansvar
20/17	Godkjenning av innkalling Forslag til vedtak: Innkallingen godkjennes u.a.	Terje Damman
21/17	Godkjenning av agenda Forslag til vedtak: Agendaen godkjennes u.a.	Terje Damman
22/17	Godkjenning av referat fra møte 07.04.2017 (vedlegg 1) Forslag til vedtak: Referatet godkjennes u.a.	Terje Damman
23/17 10.15	Veikart Agder 2030 – hvordan omstille Agder til et lavutslippssamfunn? <i>(saksdokument, se vedlegg 2)</i> <ul style="list-style-type: none"> • Tine Sundtoft innleder saken • Presentasjon av foreløpig utkast Veikart Agder 2030 v/ leder av faggruppe klima Kim Øvland 	

	<p>Forslag til vedtak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sørlandsrådet slutter seg til hovedelementene i utkast til Veikart Agder 2030 • Sørlandsrådet anmoder om at dette arbeidet tas inn i RUP-Agder 2018 	
<p>24/17 11.00</p>	<p>Utfordringer i kommunale helsetjenester og omsorgstjenester frem mot 2040 (saksdokument, vedlegg 3)</p> <p>Presentasjon ved leder av Kommunenes overordnede strategisek samarbeidsorgan i Agder (K-OSS) v/ Wenche S. P. Dehli helse- og sosialdirektør i Kristiansand kommune.</p> <p>Forslag til vedtak:</p> <p>Sørlandsrådet gir sin tilslutning til prioriterte strategiske utviklingsområder i det videre samarbeidet.</p>	
<p>12.00</p>	<p>Lunch</p>	
<p>25/17 12.30</p>	<p>Helhetlig og langsiktig levekårssatsing i Agder, oppfølging sak 16/17</p> <p>Tine Sundtoft orienterer om pågående regionale prosesser (saken presenteres i møtet)</p> <p>Oppdatert fakta og statistikk fra Agder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentasjon av kunnskapsgrunnlaget for folkehelse i Agder v/ Oddmund Frøystein http://regionplanagder.no/media/6700041/Kunnskapsgrunnlag-folkehelsestrategi-for-Agder-2018-2025-23mai-2017.pdf <p>Presentasjon av Likestillingsmonitoren 2008- 2015 v/ May-Linda Magnussen, seniorforsker Agderforskning og postdok, UiA og Eirin Mølland, seniorforsker, Agderforskning. http://senterforlikestilling.org/wp-content/uploads/2017/01/Likestillingsmonitor-2008-2015-high.pdf</p> <p>Debatt og innspill</p> <p>Forslag til vedtak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sørlandsrådet tar saken til orientering. • Saken følges opp i neste møte. 	
<p>26/17 13.10</p>	<p>Semesteplan høsten 2017</p> <p>Skisse til semesterplan (vedlegg 4).</p> <p>Forslag til vedtak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sørlandsrådet stiller seg bak forslag til semesterplan for høsten 2017 • Sørlandsrådet oppnevner disse personene til å forberede sakene 	
<p>27/17</p>	<p>Politisk oppdateringstjeneste Agder</p>	

13.25	<ul style="list-style-type: none"> • Kjell Pedersen Riise presenterer hovedpunktene i nylig publisert Nkom rapport • Tine Sundtoft orienterer om status for politisk oppdateringstjeneste <p>Forslag til vedtak</p> <p>Sørlandsrådet tar saken til orientering.</p>	
28/17	<p>Orienteringer</p>	
13.45	<ul style="list-style-type: none"> • Prosess fylkessammenslåing • Prosess kommunesammenslåing • Oppstart revisjon av Regionplan Agder 2020 • Andre orienteringssaker 	
29/17	<p>Neste møte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hovedtema: Digitalisering og digital infrastruktur i Agder • Oppfølging av sak 12/17: VINN- Agder 2030- Mulighetene i Havrommet v/ UiA. • Status oppfølging av prioriterte saker fra dialogmøte med UiA i februar • Forberede saker til Sørlandstinget 13. oktober 	
30/17	<p>Eventuelt</p>	

REFERAT til godkjenning

Møte i Sørlandsrådet

Dato/tid: 07.04.17 kl. 10.00 – 14.00
Møtested: Kristiansand Fylkeshuset fylkesutvalgssalen
Møteleder: Terje Damman
Referent: Inger Holen

Til stede:

Medlemmer:

Vest-Agder fylkeskommune: Fylkesordfører Terje Damman og opposisjonsleder Randi Øverland
 Aust-Agder fylkeskommune: Fylkesvaraordfører Jon-Olav Strand og opposisjonsleder Torunn Ostad
 Kristiansand kommune: Ordfører Harald Furre
 Arendal kommune: Ordfører Robert Cornels Nordli
 Østre Agder regionråd: Leder Per Kristian Lunden
 Setesdal regionråd: Leder Jon Rolf Næss,
 Knutepunkt Sørlandet regionråd: Leder Gro Anita Mykjåland
 Lindesnes regionråd: Leder Helge Sandåker
 Lister regionråd: Leder Arnt Abrahamsen
 Observatører: Tine Sundtoft, Arild Eielsen, Tor Sommerseth, Jan Inge Tungesvik.
Meldt forfall: Tellef Inge Mørland, Harald Danielsen

Sak:	TEMA	Ansvar
09/17	Godkjenning av innkalling Vedtak: Innkallingen godkjent u.a.	Terje Damman
10/17	Godkjenning av agenda Vedtak: Agendaen godkjent u.a.	Terje Damman
11/17	Godkjenning av referat fra møte 02.02.2017 (vedlegg 1) Vedtak: Referatet godkjent u.a.	Terje Damman
12/17	Handlingsprogram for VINN-Agder (vedlegg 2) ➤ Presentasjon status handlingsprogram v/ Wenche Fresvik, nærings sjef i Aust Agder fylkeskommune og programansvarlig for VINN-Agder (se	

presentasjonen her: <http://www.regionplanagder.no/media/6654430/VINN-HP-Presentation-Soerlandsraadet-7-april-2017.pdf>

➤ **Innledning v/ Arnt Abrahamsen: Muligheter på Agder, bruker vi dem godt nok?**

Abrahamsen fokuserer i sitt innlegg på regionens naturgitte fortrinn som fornybartbkraftoverskudd og havområdene som har et stort potensiale om vi forvalter dette riktig. Næringslivet og prosessindustrien gjennom klyngesamarbeidet, og samarbeidet med UiA er sentralt her. Abrahamsen trekker frem flere eksempler som grønne datasentre, Invest in Agder, og påpeker at det er viktigst nå å bygge opp under miljøene, ikke konkurrere. Vi har veldig dårlig tid avslutter Abrahamsen.

➤ **Innledning ved Per Kristian Lunden: Innovasjon i offentlig sektor, drivere og hemmere,**

Lunden trekker frem digitalisering som må tas i bruk på en god måte. Samtidig som nye digitale verktøy tas i bruk er det avgjørende å opprettholde fokus på relasjoner og det humane perspektivet. Vi må finne en balanse mellom digitalisering og avdigitalisering. Vi har fått til mye gjennom DDA og det er viktig at vi er kompetente bestillere og hva og hvem som definerer behovet for nye løsninger. Det er viktig at vi sikrer bedre kvalitet gjennom nye løsninger. Vi har mange kompetente miljøer som kan bidra. Lunden trekker frem klimapartnere og miljøfyrtårn som eksempler. Samarbeidet med UiA er viktig og vi må stimulere til kreative miljøer og tenke småskala samatidig som vi må tenke større og langsiktig når det er gjelder omsorgsteknologi. Det er også viktig å tenke design og da i forhold til å sette nye løsninger inn i rett element og situasjon. Dette er en egen kompetanse og Lunden trekker frem Beyond Risør som en arena for å synliggjøre dette perspektivet.

➤ **Momenter som kom frem under debatten:**

- Viktig å motivere ungdom til å velge en yrkesvei rettet inn mot behovet i prossindustrien, hvilken veiledning får ungdommene i dag?
- Det er avgjørende å få god mobil- og fiberdekning i hele Agder
- Distriktsvennlige utdanningsløp er avhengig av digitale løsninger og god dekning over hele linjen. Dette er også viktig for å møte levekårsutfordringene.
- Alt henger sammen med alt, det er viktig å styrke innsatsen der vi kan gjøre en forskjell

➤ **Oppsummering og veien videre v/Terje Damman**

Det er viktig at vi følger opp strukturene det jobbes i nå, blir enige om hva vi allerede er godt i gang med, hvor vi har hull, definerer kortsiktige og langsiktige tiltak. Videre er det nødvendig å avklare videre samarbeid med UiA og at vi er lydhøre for hvilke behov regionen har for å styre vekst og utvikling i Agder.

Vedtak

- Sørlandsrådet ber om et notat som konkretiserer koblingen av VINN-Agder opp mot overordnet mål i Regionplan Agder 2020 og beskriver pågående tiltak kategorisert i kortsiktige og langsiktige satsinger
- Sørlandsrådet ber om en årlig gjennomgang av handlingsprogrammet til VINN-Agder 2030
- Saken følges opp i den videre dialogen med UiA

13/17

Oppfølging sak 55/16 a, Nasjonale toppsaker v/ Harald Furre

- Se vedlagt p.p. presentasjon

	<p>Harald Furre innleder og presiserer at "Nasjonale toopsaker" er prioriteringer som Agder er enige om og trenger statlig finansiering. Dokumentet oppdaterer kontinuerlig.</p> <p>Vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sørlandsrådet tar saken til orientering. 2. Dokumentet oppdateres basert på innspill som fremkom i møtet. 3. Vedrørende statlige arbeidsplasser tar fylkesordførerne initiativ til et møte for å koordinere innspill fra regionen opp mot aktuelle statlige arbeidsplasser som kan forventes desentralisert. 	
14/17	<p>Oppfølging sak 55/16 b Forsvarets langtidsplan v/ Jon Rolf Næss</p> <p>Vedtak</p> <p>Sørlandsrådet må fortsatt ha denne saken høyt på agendaen. Det må jobbes videre med saken etter at landmaktutredningen legges frem i mai. Jon Rolf Næss, Gro Anita Mykjåland og Harald Furre er Sørlandsrådets "lyttposter" i denne saken.</p>	
15/17	<p>Orientering v/ Nye Veier AS v Finn Aasmund Hobbesland</p> <p>Prosjektstatus E-18 og E-39 og status bompenger</p> <p>Vedtak</p> <p>Sørlandsrådet tar saken til orientering.</p>	
16/17	<p>Oppfølging av saker fra Sørlandstinget 23.03</p> <p>Sørlandstinget fattet i sitt møte følgende vedtak: Sørlandstinget anmoder fylkeskommunene om å koordinere og lede en helhetlig og langsiktig levekårsatsing i landsdelen, basert på et partnerskap mellom kommunene, fylke og stat.</p> <p>I møte orienterte fylkesrådmann Tine Sundtoft hvordan fylkeskommunene vil følge opp denne anmodningen: Fylkeskommunene følger opp denne anmodningen ved å arrangere en rundebordskonferanse 14. juni. Det inviteres bredt og formålet er å fremskaffe en oversikt over pågående arbeid og jobbe videre med å legge til rette for målrettede tiltak der behovene er størst på kort sikt samt vurdere videre arbeid med langsiktige tiltak</p> <p>Andre pågående arbeid i fylkeskommunenes regi er søknad om å bli programfylkes for folkehelse og levekår rette inn mot tiltak for barn og unge under 24 år og arbeidet med folkehelsestrategi for Agder.</p> <p>Denne saken følges opp i neste møte i Sørlandsrådet, se sak 18/17.</p> <p>Det ble også drøftet hvorvidt Sørlandstinget bør reise til oslo og merverdien av dette. Det ble arrangert en middag i regi av Sørlandstinget og erfaringene er at det er behov for å planlegge datoer tidligere og sikre at flere sentrale politikere og samarbeidspartnere (gjetser) kan delta på middagen. Det er enighet om at KS-huset er et godt egnet lokale å avholde Sørlandstinget i og at et møte i året fortsatt bør avholdes i Oslo.</p>	

<p>17/17</p>	<p>Referat og orienteringssaker</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Status NTP ➤ Dialogmøte med UiA (vedlegg 3) ➤ Folkehelsestrategi ➤ Invest in Agder ➤ Electric city Agder. ➤ Konferanse: Mer vei for pengene, Thon hotell 19. April ➤ Organisering av regionale forskningsfond, oppfølging sak 07/17 <p>Vedtak</p> <p>Sørlandsrådet tar saken til orientering</p>	
<p>18/17</p>	<p>Saker til neste møte 09.06.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Veikart Agder, klimasatsing mot 2030 ➤ Strategisk dialogmøte omkring helsepolitiske spørsmål ➤ Status levekårsprogram Agder <ul style="list-style-type: none"> ○ likestillingsmonitoren for Agder 2008- 2015 ○ folkehelseundersøkelsen ○ ung-data undersøkelsen ○ folkehelsestrategi Agder ○ Programfylke folkehelse ➤ Rullering av regionplanen mot 2030 ➤ Semesterplan høst 2017 <p>Foreløpige saker til møte 21.09</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Digital infrastruktur Agder ➤ Oppfølging regionalt levekårsprogram Agder ➤ Forberedelse saker til sørlandstinget 	
<p>19/17</p>	<p>Eventuelt.</p> <p>a. Forespørsel fra tankesmien Agenda om prosess for innspill politiske saker til valgkampen.</p> <p>Vedtak:</p> <p>Sørlandsrådet takker nei til forespørsel fra tankesmien Agenda</p> <p>b. Forespørsel fra Markedsmedia, innstikk i Dagens næringsliv med aktuell tematikk fra Agder</p> <p>Vedtak:</p> <p>Sørlandsrådet takker nei til forespørsel fra Markedsmedia</p> <p>c. Innspill fra Jon Rolf Næss, Statlige arbeidsplassertil Agder, forslag om å flytte distriktskontoret til NVE fra Tønsberg til Setesdal</p> <p>Videre oppfølging:</p>	

Fylkesordførerne tar initiativ til et fellesmøte med formål å vurdere hvilke statlige arbeidsplasser som kan være aktuelle å flytte til landsdelen. (se vedtak pkt. 3, sak 13/17)	
---	--

Vedlegg 2

Notat til Sørlandsrådet

Sak: 23/17 Veikart Agder 2030

Dato: 09.06.2017

Saksbehandler: Kim Øvland

Veikart Agder 2030

1. Bakgrunn for Veikart Agder

Klimaendringer er en av de mest omfattende samfunnsutfordringene vi står overfor i tiårene framover. Gjennom klimaavtalen fra Paris og det nasjonale klimaforliket, er det etablert bred enighet om behovet for omstilling til lavutslippssamfunnet. Det betyr at vi må redusere utslippene våre med 80-90 % innen 2050.

Hva kan og må så politikere, myndigheter, næringsliv og innbyggerne – hver for seg og sammen – gjøre for at Agder skal bli et lavutslippssamfunn i 2050?

Regionplan Agder 2020 er en regional plan med retning for sentrale politikkområder, hvorav klima er et av fem satsningsområder. Flere kommuner og regioner i Agder har planer med ambisiøse klimamål. En samlet region ønsker nå å sette seg nye mål for klimaarbeidet mot 2030 og 2050. Det vil man gjøre gjennom å utforme Veikart Agder. Ønske om å utarbeide Veikart Agder er et resultat av fellesmøter mellom de viktigste offentlige, akademiske og næringslivsaktører i Agder.

2. Strategisk tilnærming

Omstillingen til lavutslippssamfunnet krever ikke først og fremst ny kunnskap, nye rammebetingelser eller forbedret teknologi. På kort sikt handler det om å utnytte de allerede eksisterende mulighetsrommene ulike aktører har. Dette forutsetter politisk vilje og bredt samarbeid for å utnytte mulighetsrommene for å realisere konkrete løsninger innenfor alle samfunnsområder.

Målet er å lage et veikart som er enkelt og kommuniserbart, godt forankret, gir mening og danner grunnlag for en bred ansvarliggjøring. Det vil derfor være en nær sammenheng mellom kvaliteten på de prosesser som gjennomføres, og mulighetene for å realisere en nødvendig omstilling.

En god prosess fram mot etablering av endelig veikart, kan samtidig danne mønster for hvordan ulike aktører kan samarbeide om enkeltprosjekter og tiltak. Et veletablert veikart kan dermed kombineres med en løpende og åpen initiering av enkeltprosjekter og tiltak.

Veikart Agder skal være et veikart for hele Agder, og dermed være et viktig bidrag til å bygge den nye Agderregionen. Den skal gjennom ambisiøse klimamål skape; felles begeistring, felles deltakelse og felles identitet i en hel landsdel.

3. Hovedelementene

Veikart Agder skal:

- **Vise vei mot 2030 og 2050**
Veikart Agder har årene mot 2030 som tidsperspektiv, noe som sammenfaller med utløpet av de nasjonale klimamålene. Samtidig skal veikartet utarbeides med tanke på videre omstilling mot et lavutslippssamfunn i 2050. Veikartet skal vise mulighetene for å halvere utslippene i Agder innen 2030 og bli et lavutslippssamfunn med 80-90 % reduserte klimagassutslipp i 2050.
- **Være en «strategisk plattform» for omstilling til lavutslippssamfunnet i Agder**
Veikart Agder skal være en politisk forankret "strategisk plattform", som klargjør regionens ambisjonsnivå og prinsipper for utvikling av lavutslippssamfunnet.
- **Etablere felles visjon og overordnede klimamål for Agder**
I Agder vil man jobbe aktivt med omstilling til lavutslippssamfunnet og anerkjenner behovet for å redusere utslippene med 80-90 % innen 2050. Dette krever konkret handling, økt institusjonalisering av klimaarbeidet, prioritering av klimahensyn i samfunnsbeslutninger og konstruktiv dialog med innbyggere og næringsliv. Dette legges til grunn i forbindelse med etablering av felles visjon og klimamål.
- **Beskrive sentrale «grep» for omstilling til lavutslippssamfunnet**
Veikartet vil anbefale «grep» som bør gjøres på kort og lang sikt for at Agder skal utvikle seg til et lavutslippssamfunn i 2050. Disse grepene skal være forankret og tilpasset ulike aktører og lokal kontekst.
- **Ta i betraktning både direkte og indirekte utslipp**
Utslipp fra transportsektoren og industrien dominerer Agders beregnede direkte klimagassutslipp. For å vurdere Agders totale klimafotavtrykk vil man ta i betraktning en rekke utslippsskilder, samt de indirekte utslippseffekten av de varer og tjenester vi forbruker i landsdelen. Agders samlede innsats for reduksjon av klimagassutslipp skal derfor måles i *direkte* og *indirekte* klimagassutslipp.
- **Etablere struktur for måling og oppfølging**
En sentral utfordring i forbindelse med dagens klimaarbeid er utilstrekkelige systemer for helhetlig måling og evaluering av klimapolitisk måloppnåelse og effekt av iverksatte og gjennomførte tiltak. Gjennom arbeidet med veikartet vil man etablere en struktur og relevante og forankrede indikatorer for å følge utviklingen.

4. Grunnlag for utarbeidelse av Veikart Agder

Veikartet baseres på følgende:

- Relevante nasjonale, regionale og lokale planer og strategier.
- Regionale klimatiltak og muligheter som i dag finnes i Agder. Veikartet vil bidra til å koordinere, forsterke og synliggjøre disse.
- Data og statistikk om klimagassutslipp og energisituasjonen i Agder.
- Bransjeveikartene utarbeidet ifm ekspertutvalget for grønnkonkurranseskraft sitt arbeid og deres anbefalinger for politikkkutforming (høst 2016).

5. Videre arbeid

Fylkeskommunene har søkt om klimasats-midler til det videre arbeidet med veikartet. Veikartet må forankres i hele Agder. Målet er at veikartet ferdigstilles første halvdel av 2018. Veikartet legges til grunn for arbeidet med revisjon av Regionplan Agder 2020.

Notat til Sørlandsrådet

Sak: 25/17: Utfordringer i kommunale helsetjenester- og omsorgstjenester frem mot 2040

Dato: 9. juni 2017

Saksbehandler: *Janne B. Brunborg*

Det vises til sak i Rådmannsgruppen Agder 2020. Møte 23.03.17, sak 09/17 - *Utfordringer i kommunale helse- og omsorgstjenester frem mot 2040.*

Følgende vedtak ble fattet:

- Rådmannsgruppen tok saken til orientering
- Hovedmomentene i saken vurderes i rullering av Regionplan Agder 2020
- Saken legges frem for Sørlandsrådet 9. Juni og forberedelsen koordineres av sekretariatet.

Samarbeid for å møte utfordringer på helsefeltet med samlet styrke

1. Bakgrunn

Det generelle utfordringsbildet frem mot 2040

Utfordringsbildet frem mot 2040 vil preges av disse utviklingstrekkene, som alle er sentrale for utviklingen av primærhelsetjenesten

- ✓ Endringer i demografi og sykdomsbilde
- ✓ Arbeidskraftutfordringen
- ✓ Udekket finansieringsbehov
- ✓ Økt etterspørsel og forventninger til helsetjenester

Den demografiske utviklingen gir seg utslag i form av økt andel eldre, mer komplekse og kroniske sykdomstilstander i den eldste delen av befolkningen og svekket aldersbæreevne i samfunnet. Utfordring med å finansiere tjenester og skaffe tilstrekkelig personell vil gi store prioriteringsutfordringer innen helsevesenet og på tvers av samfunnssektorer. Viktige drivende faktorer for utvikling innen helsefeltet vil være den teknologiske og medisinske utviklingen. Det vil bli større krav til ledelse, prioriteringer, og evne til utvikling og innovasjon.

En helhetlig og koordinert utvikling av primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten vil være avgjørende for å sikre en bærekraftig utvikling, helhetlige pasientforløp og kvalitetsutvikling i tjenestene. Dette utfordringsbildet krever nye former for samhandling på tvers av sektorer i kommunen, i regionen og mellom forvaltningsnivå. Dette innebærer at utvikling av det regionale samarbeidet i Agder på sentrale utviklingsområder vil bli enda viktigere enn tidligere.

2. Strategisk tilnærming innenfor helsefeltet

For å sikre fremtidig bærekraftige helsetjenester vil det være essensielt at en i Agder videreutvikler strategisk samarbeid innenfor sentrale og utfordrende områder innenfor helse- og omsorgsfeltet. Utvikling av samarbeidet må ha utspring i behovet for å løse fremtidens utfordringsbilde. Det må gi en merverdi for regionen og kunne øke muligheter for nasjonal påvirkning.

Erfaringer med samhandlingsstrukturer på Agder

Kommunene i Agder har lang erfaring med systematisk samarbeid på flere områder, spesielt knyttet til samhandling med sykehuset. En stor del av samhandlingen mellom kommuner og sykehus er regulert gjennom lovpålagte samarbeidsavtaler. Det overordnede strategiske samarbeidet mellom kommuner og sykehus styres gjennom OSS (Overordnet Strategisk Samarbeidsutvalg).

I forbindelse med evaluering av samarbeidet i 2016 med målsetting om å videreutvikle tiltak som ytterligere skulle fremme samhandling mellom kommuneregionene på Agder og SSHF, ble det fra kommunenes side identifisert 3 viktige forbedringsområder:

- A. Bedre kommunal samordning og forberedelser knyttet til OSS – møtene
- B. Bedre utnyttelse av eksisterende strategiske samhandlingsarenaer
- C. En sterkere politisk forankring med målsetting om å sette viktige helsepolitiske saker på dagsorden i regionen

Som et resultat av dette ble *K-OSS - (Kommunalt Overordnet Strategisk Samarbeidsutvalg)* etablert mellom kommunene i Agder innenfor helseområdet.

Formål med K-OSS:

- Legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene på Agder innenfor de viktigste strategiske utviklingsområdene innenfor helse.
- Ivareta en strategisk samordningsfunksjon for Agderkommunenes behov og interesser relatert til:
 - Samarbeidet med Sørlandet Sykehus HF
 - Opp mot regionale råd /utvalg
 - Opp mot nasjonale myndigheter

Representasjon, ledelse og koordinering:

Kommunene er representert i K-OSS med samme representasjon som i OSS, det vil si med en representant fra hver av de 5 kommunenettverkene. Kristiansand kommune har leder og koordineringsfunksjonen for KOSS. Arbeidsutvalget består av samhandlingskoordinatorene i helsenettverkene.

Representasjon i K-OSS

Kjell Rune Olsen	Lindesnes
Harald Danielsen	Østre Agder
Svein Skisland	Knutepunkt Sørlandet
Inger Marethe Egeland	Lister
Jens Arild Johannessen	Setesdal
Wenche P. Dehli	Kristiansand kommune (leder)

Regional Koordineringsgruppe for E-helse- og velferdsteknologi

Innenfor e - helse og velferdsteknologifeltet er det opprettet en regional koordineringsgruppe i Agder (RKG) med følgende formål:

- Økt regional kommunal koordinering og forankring på Agder innenfor e- helse og velferdsteknologi
- Kommunene i regionen er ledende innen bruken av velferdsteknologi i Norge.
- Arbeidet skal stimulere til forskning, utvikling og næringsutvikling i regionen

RKG følger opp regionplanens satsingsområde innen innovasjon og bærekraftig verdiskaping Agder (VINN planen).

For mer informasjon, mandat og representasjon se link: <http://www.regionplanagder.no/om-oss/regional-koordineringsgruppe-ehelse/>

3. Hovedprioriteringer

Bakgrunn

I de nasjonale styringsdokumenter Meld. St. 11 (2015–2016) Nasjonal helse- og sykehusplan (2016–2019) og Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet, angis retning for utvikling av henholdsvis spesialist- og primærhelsetjenestene for å sikre fremtidsrettede og bærekraftige tjenester.

Betydningen av god samhandling mellom forvaltningsnivåene fremheves særskilt. Implementering av tiltak beskrevet i nasjonal helse- og sykehusplan og primærhelsemeldingen må koordineres, dette krever nasjonal styring slik at de sentrale koordineringsområdene blir prioritert og tydeliggjort.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-11-20152016/id2462047/sec1>

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-26-2014-2015/id2409890/>

I forbindelse med forarbeidene til nevnte meldinger utformet kommunene i Agder, i samarbeid med Sørlandet sykehus HF, et samstemt innspilldokument til Helse- og omsorgsdepartementet der de tre viktigste utfordringene som primærhelsetjenesten står overfor ble løftet frem . (Se vedlegg for mer utdyping)

1. Ressurs- og prioriteringsutfordringer knyttet til å sikre helsefremmende og forebyggende arbeid versus ivareta tyngre behandlingsoppgaver og personellintensive helsetjenester
2. Finansieringsordninger og økonomiske incitamenter som ikke i tilstrekkelig grad støtter opp om målene for primærhelsetjenesten. Styringssystemer og finansiering som fremmer aktivitet i tråd med nasjonale målsettinger
3. Rekruttering, kompetanse og likeverdige tjenester der folk bor

I tillegg til dette ble det særlig presisert at en grunnleggende forutsetning for strategisk utvikling av primærhelsetjenesten, uavhengig av områder, er en nasjonal strategi og utviklingsplan med tilhørende finansiering som sikrer robust utvikling av infrastrukturen på IKT- og velferdsteknologifeltet i kommunene. Utviklingen må sikre bedre samordning av IKT- løsninger mellom forvaltningsnivåene.

For at kommunene i Agder skal kunne utvikle kunnskapsbaserte tjenester som svarer på endret demografi og samfunnsutvikling, være likeverdig partnere i dialogen med SSHF, samt være en kompetent part i samhandling med academia er det behov for å utvikle spisskompetanse og strukturer for samarbeid knyttet til forskning, statistikk og analysearbeid innenfor helseområder.

Kommunene trenger statistikk som er på SSB nivå. Det er per i dag vanskelig å få tilgang på relevant statistikk og registre for sammenligninger og oversikter over lokale forhold. Det vil være viktig å arbeide godt med statistikk og analyse som en kontinuerlig prosess og ikke som ad. hoc arbeid knyttet til utredninger. Dette krever kompetanse for å hente inn relevante data, bearbeide dette med deskriptiv og analytisk statistikk og kunne fortolke og kontekstualisere funnene.

Med bakgrunn i utfordringsbildet i Agderregionen, nasjonale meldinger og styringssignaler, har K-OSS prioritert følgende strategiske utviklingsområder i det videre samarbeidet:

1. Innovasjon og systemutvikling:

- E- helse og velferdsteknologi (Digitalisering) – utvikling av RKG strukturen og innsatsområder
- Styring- og finansieringssystemer som fremmer aktivitet i tråd med nasjonale målsettinger. Økonomiske incentiver som understøtter den ønskede oppgaveløsning og gir grunnlag for gode pasienttilbud og kostnadseffektive løsninger.
- Felles strategi, samarbeidsplattform og infrastruktur for økt forskning på kommunens helse- og omsorgstjenester
- Felles strategi og samarbeid innenfor statistikk og analysearbeid innenfor helse- omsorgsfeltet

2. Innsatsområder innenfor fagfelt som er i endring med hensyn til oppgave og ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivå:

- Psykisk helse/rus
- Rehabilitering
- Helsetjenester til eldrebefolkningen
- Barn/unge – tidlig innsats

3. Samhandling med Sørlandet sykehus HF

- Utvikling av strategier i samhandlingen mellom kommunene i Agder og Sørlandet sykehus HF for å sikre koordinerte, bærekraftige og fremtidsrettede helsetjenester til befolkningen i Agder

4. Anbefalinger

Det vises til regionplan Agder Kapittel 2. Det gode livet: Agder for alle, der det fastslås følgende:

«Helsetilbudet er en avgjørende trykkehetsfaktor. Grunnstammen i det regionale helsetilbudet er en godt utbygd primærhelsetjeneste.»

Utfordringene og også mulighetene innenfor utvikling av helsefeltet er store. For å sikre fremtidsrettede og bærekraftige helsetjenester i Agder er det av stor betydning at en videreutvikler felles strukturer og arenaer

innenfor sentrale områder der felles innsats og samlet styrke er nødvendig og kan gjøre en forskjell for å utvikle en bærekraftig region.

Vedlegg 4

Notat til sak 26/17

Skisse til semesterplan for Sørlandsrådet høsten 2017

Bakgrunn for saken:

Sørlandsrådet vedtok følgende i sitt møte 1.4.2016, sak 17/16: Organisering av arbeidet i Sørlandsrådet:

- **Semesterplan skal ligge til grunn for planlagte saker/hovedtema**

Sørlandsrådet skal:

- bidra til å nå målene i Regionplan Agder 2020
- bidra til å løfte sentrale regionale problemstillinger opp mot nasjonale myndigheter

Det er tre møter høsten 2017: 21. september, 12. oktober og 23. november.

Hvert møte skal ha et planlagt hovedtema, i tillegg til sakene som settes opp fortløpende. Hovedtemaene planlegges vanligvis i dialog mellom medlemmer fra Sørlandsrådet, aktuelle aktører i det regionale partnerskapet på Agder, og sekretariatet. Semesterplanen beskriver hovedtemaene for møtene.

Hovedtema 21. september,

Digitalisering i et fremtidsrettet perspektiv-

Hvor står Agder i dag, hvilke muligheter har vi for å møte morgendagens utfordringer på dette feltet?

Noen spørsmål

- Digital infrastruktur i Agder?
- Digital strategisk kompetanse
- Digitalisering og sårbarhet (personvern, sikkerhet, overvåking)
- Digitalisering og arbeidsplasser (noen faser ute og nye kommer til)
- Digitalisering og tjenesteinnovasjon

Deltakere:

Sørlandsrådet med inviterte gjester:

Formål:

Alle snakker om digitalisering. Hvilke fortrinn har Agder i dag? Hvordan kan vi videreutvikle oss til å være i tet på den digitale utviklingen. Hva tenker UiA omkring dette? Hva tenker næringslivet og hvordan møter kommunene i og øvrige offentlige etater utfordringene?

Forberedelse: Sørlandsrådet oppnevner 1-2 medlemmer som kan bidra i planleggingen av saken

Gjennomføring:

Anbefalt møteform er forberedte innlegg etterfulgt av rundebordsdialog eller politisk verksted

Vedtak om videre oppfølging:

Avklares i møte

Hovedtema 12. oktober, sted avklares

Kompetanseregionen Agder:

Status faggruppe utdanning, Et sammenhengende utdanningsløp

Kompetansestrategi for Agder: Hvilken kompetanse trenger Agder for å realisere mulighetene og nå målene om økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft.

Deltakere:

Sørlandsrådet, representanter fra faggruppe utdanning og sentrale aktører fra arbeidet med regional kompetansestrategi

Formål:

Sørlandsrådet er en pådriver for å sette et sammenhengende og langsiktig strategisk kompetansebygging på kartet:

Noen spørsmål:

- Hvordan møter dagens utdanningsløp morgensdagens kompetansebehov?
- Hva vet vi i dag om hvem som velger høyere utdanning?
- Hva vet vi om dem som ikke fullfører et formelt utdanningsløp?
- Hvilke tiltak har vi tilgjengelige?
- Hvordan sammenheng er det mellom regionens utdannings og kompetanseprofil og levekårsutfordringene

Forberedelse:

Sørlandsrådet oppnevner 1-2 personer som kan bidra i planlegging av møtet

Gjennomføring

Anbefalt møteform er forberedte innlegg etterfulgt av rundebordsdialog eller politisk verksted.

Hovedtema 23. november, sted avklares

Kultur som døråpner til økt regional verdiskaping i Agder:

Noen spørsmål:

- Kultur for hvem?
- Kultur til hva?
- Kultur som bidrar til å gjør en forskjell
- Kultur og frivillighet
- Kultur som skaper verdier
- Kultur, folkehelse og levekår
- Kultur som utfordrer
- Kulturelle uttrykk, verdier og mangfold

Formål:

Kulturlivet i Agder er bredt. Agder har et godt utbygd infrastruktur når det gjelder arenaer og bygg for kultur i bred forstand. Faggruppe kultur har utarbeidet et strategisk notat som spenner vidt. Det er etterlyst en tydeligere kobling mellom kultur og levekår. Formålet med å sette kultur som et hovedtema i Sørlandsrådet er å belyse og bevisstgjøre bredden og mangfoldet kulturlivet i Agder har i dag og hvilke muligheter som ligger i å videreutvikle og integrere denne ressursen.

Forberedelse:

Sørlandsrådet oppnevner 1-2 personer som kan bidra i planlegging av møtet

Gjennomføring

Anbefalt møteform er forberedte innlegg etterfulgt av rundebordsdialog eller politisk verksted.